

GymForsk #2: Den gode start

GymForsk er forskningsdatabasen Gymnasieforskning.dk's nyhedsbrev, hvor du kan holde dig opdateret på aktuel og relevant forskning inden for de gymnasiale uddannelser. Nyhedsbrevet udkommer 5-6 gange om året og indeholder hver gang FOKUS og NYT I DATABASEN.

FOKUS: Den gode start

Hvordan skaber man de bedste rammer for de mange nye elever, der efter sommerferien, starter på deres nye liv på en gymnasial uddannelse? Hvilke forhold er vigtige for skabelsen af en god og stærk klasserumskultur, som understøtter elevernes faglige udvikling og har plads til alle? Og hvordan kan man i de enkelte fag sikre sig at overgangen fra grundskole til gymnasiet ikke bliver for stor?

Der er nok at tage fat på. Samtidig med at den nye reform træder i kraft. Vi har samlet en række titler fra databasen, der inspirerer og giver gode råd til arbejdet med at skabe den gode start.

Se mere om de enkelte titler nedenfor.

NYT I DATABASEN

I denne sektion præsenterer vi noget af den nyeste forskning i databasen. Bliv blandt andet klogere på det komplekse ungdomsliv anno 2017 gennem Steen Becks 'læsning' af ungdomsserien Skam, på hvordan unge oplever betydningen af de fællesskaber de indgår i, de mange nye krav til danskfagets didaktik, fremmedsprogets position i uddannelserne i dag og nye undervisnings- og forsøgsformer i matematik.

Se mere om de nye titler nedenfor.

Magasinet Gymnasieforskning

Det næste nummer af vores magasin **Gymnasieforskning** udkommer midt i september, blandt andet med mini-tema om digital dannelse og ny dansk forskning i klasseledelse.

Rigtig god sommerferie!

FOKUS: Den gode start

[Alle elever lærer mest på forreste række](#) - men de har ikke lige gode forudsætninger for at komme til at sidde dér

Lancier, orienteringsløb, tutorer, hytteture og gallafester. Der bliver lagt store kræfter i at skabe gode introforløb for de tusindvis af unge, som begynder på de gymnasiale uddannelser. Men hvad skal der til for at skabe det gode klassefællesskab? Gymnasieforsker Susanne Murning peger på, at gymnasiekulturens skjulte dynamikker favoriserer bestemte typer elever, og det må der gøres op med, når gymnasiet er blevet for alle.

Klassen spiller ind

Undersøgelsen giver et indblik i, hvad det er, der skaber forskelle i gymnasiet – og hvad der sker mellem eleverne både fagligt og socialt. Og tilsyneladende viser det sig, at jo mere man i gymnasiet holder fast i, at 'det er elevernes eget valg og eget ansvar', jo mere bliver de grupperet efter, hvor de kommer fra, og hvad de har med sig.

Klasserumskultur, inklusion og fraværsbekæmpelse

Hvordan inkluderer og engagerer man alle elever? Forskerne peger på, at det sociale og faglige skal spille sammen. Gymnasiet ikke bare er et fagligt projekt, men også et socialt projekt, hvor det at høre til og bidrage til forskellige former for fællesskaber spiller en afgørende rolle for elevernes læring og deltagelse i undervisningen.

Social differentiering og mobilitet i gymnasiet

I denne ph.d.-afhandling undersøger Susanne Murning hvad vil det sige at starte i gymnasiet - hvordan bliver man gymnasieelev? Hun stiller skarpt på elevernes arbejde med at finde sig til rette i og positionere sig som legitime deltagere i en gymnasieklasse, i spændet mellem social baggrund, klasserumskultur og elevpraksisser.

Fra gymnasiefremmed til student

Mange gymnasiefremmede elever har vanskeligt ved at finde ud af, hvad der foregår i gymnasiet og har svært ved at tage aktivt del i uddannelsen. Problemet hænger sammen med deres manglende forståelse af kriterierne for deltagelse, mener forskerne bag undersøgelsen. De påpeger, at lærer-elev relationen har stor betydning for de gymnasiefremmede elever, og eleverne selv efterspørger en mere aktiv rolle i undervisningen.

Det samme eller helt forskelligt? Lærer- og elevperspektiver på engelsk i grundskolen og gymnasiet

Hvad bringer eleverne med sig videre fra grundskolen til gymnasiet? Og hvordan udnytter man det bedst i det videregående arbejde? Artiklen bidrager til viden om overgangsproblemer i faget engelsk. Forfatterne kalder på en bedre forventningsafstemning mellem lærere og elever og på fortsat at udvikle samarbejdet på tværs af skoleformer.

Overgangen fra grundskole til gymnasium: En elevskrivners håndtering af skiftende skrivekulturer og positioneringer

"Så hun vil have sådan nogle flere konkrete faktaer i stedet for hvad jeg synes". Eleven Sofia tolker her på sin første erfaring med den gymnasiale skrivekultur i faget dansk. Artiklen stiller skarpt på en gruppe elevers overgangserfaringer med de skrivekulturelle forskelle i danskfaget mellem grundskolen og i gymnasiet og på hvordan eleverne udvikler skriverkulturer og skrivekompetencer i deres uddannelsesforløb.

Overgangsproblemer mellem grundskole og gymnasium i fagene dansk, matematik og engelsk

"Lærernes indsigt i elevernes kultur betyder måske mere for det faglige udbytte end valg af en bestemt bog". Citatet stammer fra en skoleleder, som forholder sig til de overgangsproblemer, som lærere møder og må tage højde for i undervisningen. Rapporten lægger op til, at overgangsproblemerne både generelt og fagspecifikt i fagene dansk, engelsk og matematik, kan mildnes ved at styrke lærersamarbejdet mellem uddannelsesstrinene.

NYT I DATABASEN

Indvidet og de andre – et ungdomssociologisk blik på tv-serien Skam

Ser du Skam? Så skal du læse den her artikel. Men også hvis du ikke gør, for igennem sin 'læsning' af den populære serie, giver Steen Beck et interessant indblik i det komplekse gymnasie-ungdomsliv anno 2017. Han argumenterer for, at ungdomsgruppen og venskabet er blevet den primære dannelsesarena for de unge.

Unge fællesskaber

Kan man anskue individualiseringen som noget, der ændrer forudsætningen for fællesskaberne, i stedet for udelukkende at se individualisering og fællesskab som hinandens modsætninger? Det mener ungdomsforskerne bag undersøgelsen, som giver ordet til de unge for netop at kunne tegne et billede af den betydning, som unge tillægger fællesskaber i nutidens individualiserede ungdomsliv.

Undersøgelse af danskfagets didaktik

Hvad er dansk – og hvorfor er det vigtigt? Forsker Nikolaj Elf giver sit bud på en fagdidaktisk afklaring af danskfaget i dag. Han konstaterer, at presset på forandring af fag og forbedring af aspekter af faget er enormt og peger derfor på, at det næsten er utænkeligt ikke at se og forstå danskfagets didaktik i relation til andre fag og deres didaktik – og netop derfor har man udviklet et nyt forskningsfelt som kaldes sammenlignende fagdidaktik.

Benspænd for fremmedsprog

Vi taber en vigtig dannelsesmæssig dimension, hvis vi ikke tager udfordringen med fremmedsprogenes position i uddannelse op til genovervejning, mener Bodil Due. Hun kalder på et tværinstitutionelt samråd, hvor man diskuterer sprogfagernes didaktik med henblik på, at kunne uddanne elever som borgere, ikke kun i Danmark, men også i resten af verden.

Undervisnings- og forsøgsformer i matematik

Kan man lærer elever matematik ved at engagere dem i aktiviteter, som ligner forskningsaktiviteter? Det har man længe arbejdet med i matematikdidaktisk forskning og i denne afhandling efterprøver Britta Jessen designværktøjer, som hun argumenterer for, understøtter elevers læring i matematik.

Hvis du ikke er interesseret i at modtage vores nyhedsbrev, kan du sende en mail til nyhedsbrev@gymnasieforskning.dk og skrive 'afmeld' i emnefeltet.